

MØTEINNKALLING

Rådet for eldre og funksjonshemmede

Rådet for eldre og funksjonshemmede holder møte den 07.03.2018 klokka 10:00 på møterom, Kvalsund rådhus.

Innkalte til møtet:

Funksjon	Navn	Forfall	Møtt for
Leder	Alf Stenersen		
Nestleder	Arnhild Mattson		
Medlem	Edmund Henriksen		
Medlem	Unni Larsen Bredesen		
Medlem	Bente Israelsen		

Dersom du ikke kan møte må du melde fra til servicekontoret, på tlf. 78415555, så snart som mulig.

Forfallsgrunn må oppgis.

Varamedlemmer innkalles etter nærmere varsel.

Saksdokumentene er utlagt til gjennomsyn på servicekontoret og biblioteket.

Kvalsund 28.02.2018

Alf Stenersen
Leder
(sign.)

SAKSLISTE

Utvalgssakstype/nr.	Arkivsaksnr.	Tittel
5/18	18/209	GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL REF 07.02.2018
6/18	18/16	SØKNAD OM TILSKUDD FRA KVALSUND KOMMUNE TIL FORPROSJEKTET :PÅ SPORET AV ARAHAVDE
7/18	18/111	STRATEGIPLAN: SPRÅKKOMMUNEN KVALSUND
8/18	18/121	PLAN FOR TIDLIG INNSATS KVALSUND KOMMUNE
9/18	18/166	FLYTTING AV LYRA MINNEBAUTA TIL PORSA

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Rådet for eldre og funksjonshemmede

Saksbehandler: Marie Aaseby Andersen

Arkiv: 033

Arkivsaksnr.: 18/209

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

5/18 Rådet for eldre og funksjonshemmede

07.03.2018

GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL REF 07.02.2018

Leders innstilling:

Møteprotokollen fra rådet for eldre og funksjonshemmedes møte 07.02.2018 godkjennes.

VEDLEGG:

Møteprotokoll REF 07.02.2018.

SAKSOPPLYSNINGER:

Møteprotokollen fra rådet for eldre og funksjonshemmedes møte 07.02.2018.

Rådmannens tilråding:

Møteprotokollen fra rådet for eldre og funksjonshemmedes møte 07.02.2018 godkjennes.

Gunnar Lillebo
rådmann

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Rådet for eldre og funksjonshemmede

Saksbehandler: Wivi Hansen

Arkiv: 233

Arkivsaksnr.: 18/16

Saksnr.: Utvalg**Møtedato**

5/18 Omsorgs- og oppvekstutvalget

05.02.2018

6/18 Rådet for eldre og funksjonshemmede

07.03.2018

**SØKNAD OM TILSKUDD FRA KVALSUND KOMMUNE TIL
FORPROSJEKTET :PÅ SPORET AV ARAHAVDE**

Leders innstilling:

Saken fremmes uten leders innstilling.

VEDLEGG:

- Samarbeidsavtale om forprosjekt mellom Kvalsund kommune KK og prosjektgruppa Arahavde
- Finansiering forprosjekt
- Fremdriftsplaner for 2018 og 2018-2021

SAKSOPPLYSNINGER:

Kvalsund kommune KK og Prosjektgruppa PG Arahavde skal sammen lage et forprosjekt for kulturprosjektet «På sporet av Arahavde – de sjøsamiske skattekjelene i Kvalsund og Hammerfest». Arbeidet med forprosjektet skal gjøres i 2017-2018. Hele prosjektet skal foregå i perioden 2017-2021. Møter mellom KK oppvekst og kultur foregikk i oktober og november måned 2017.

Prosjektet tar utgangspunkt i ARAHAVDE. I arbeidet med å lete fram de sjøsamiske skattene, vil det velges ut ulike lokasjoner i Kvalsund området. I en ARAHAVDE kan man finne verdisaker, gamle redskaper, ei god historie, eller kanskje en sjøsamisk joik. Man vil knytte til steder og bygg med kulturminneverdi. Det vil bli laget et kart over området som beskriver historiske fakta knyttet til loka-sjonene for de ulike *arahavdene*. Dette kartet skal brukes i formidlingene på ulike måter. PG planlegger å formidle med forestillinger, konserter,

utstilling/vandreutstilling, sansevandringer, temakvelder, digital formidling o.a. som blir konkretisert i den endelige prosjektplanen. Formidlingsarenaer blir både i Kvalsund og Hammerfest. Målgrupper er barn, unge, gamle, for alle interesserte og selvfølgelig for den sjøsamiske befolkningen.

Første fase er forprosjekt med utprøving, ideskaping, research og søknadsarbeid (økonomi). Det blir nødvendig å ha workshops og kafe-dialog for å skaffe grunnlaget. Marit Johansen i PG er en sentral bidragsyter med sitt allerede innsamlede kildemateriell fra Kvalsund, som vil bli svært viktig for å kunne gjenskape en sjøsamisk historie.

Utkast til prosjektplan skal gjøres ferdig før det blir gjort konkrete avtaler om veien videre. KK og PG ønsker i forbindelse med utviklingen av prosjektet å dra nytte av hverandres ulike kompetanse, og vil blant annet samarbeide om det økonomiske søknadsarbeidet i planleggingsfasen. KK søkte Verdskapningsmidler fra Riksantikvaren til prosjektet i januar - kr 229 000. Svar på søknad om tildeling vil komme ila våren. I prosjektsøknaden er tilskudd fra KK kr 75000 med i finansieringen. Dette i tråd med samarbeidsavtalen mellom KK og PG.

I PG er Marit Johansen, Ragna Misvær Grønstad og Elisabeth Misvær, som er prosjektleder. Hun har deltatt i mange store utviklingsarbeid og er vant til å jobbe «fra ide til virkelighet». E. Misvær har alltid vært opptatt av å være en kulturbærer for den samiske kulturen og spesielt den sjøsamiske. Dette lover godt for gjennomføringen av prosjektet. Alle tre har sjøsamisk slekt i Kvalsund kommune.

Dette er et prosjekt som vil synliggjøre og integrere kulturminner i lokal utvikling, med sikte på en koordinert og langsiktig forvaltning av kulturminnene. Oppvekst og kulturavdelingen i KK ser på dette prosjektet som en stor mulighet til å løfte frem kunnskap for vår kulturarv og skape stolthet hos flere med sjøsamisk bakgrunn. Dette er svært viktig dokumentasjon i forkant av sammenslåing av Kvalsund og Hammerfest kommuner. Historiegrunnlaget som samles inn av PG, skal etter prosjektet også eies av Kvalsund kommune og skal formidles til befolkningen.

SAKSVURDERING:

I kommuneplanens samfunnsdel for KK 2014-2020 beskrives KK som en tradisjonell sjøsamisk kommune der kombinasjon fjordfiske og landbruk har sørget for utkomme hos de fleste. Den sjøsamiske identiteten har delvis blitt svekket, men at den i deler av kommunen fortsatt står sterkt.

Finnmark fylke og Sametinget vedtok i desember 2017, forslag til Kulturminner og - miljø i Finnmark 2017-2027. Det overordnede målet for kulturminneforvaltningen i Finnmark er at kulturminner og kulturmiljøers historiske verdier og bruksverdier aktiveres i samtiden og bevares for kommende generasjoner.

Om to år vil Kvalsund og Hammerfest kommuner sammenslås. I denne sammenhengen vil det være svært viktig for KK å bevare sin identitet i den fremtidige storkommunen. På sporet av Arahavde vil lage en blogg/hjemmeside for å formidle ny kunnskap om det sjøsamiske

sammen med tradisjonelle uttrykk. Prosjektets opplegg for dokumentasjon og formidling er interessant når det angår utvikling og læring. Det innsamlede materialet vil bidra til å styrke den immatrielle kulturarven også med tanke på formidling til de kommende generasjoner. Prosjektet har som mål å skape stolthet hos flere med sjøsamisk bakgrunn.

I vedlagte samarbeidsavtale finnes avtale om at GP mottar kr 75000 fra KK i forprosjektet. Søknadsbeløp til Formannskapet er kr 75000 til dette prosjektet. Med støtte fra KK gis et godt utgangspunkt for å få støtte også fra andre. Prosjektet vil bli så omfattende som økonomien muliggjør.

På sporet av Arahavde 2018 - 2021

Søkersted	Hvem søker	Sendes	Søknadsbeløp
Nordnorsk kunstnerforbund	Ragna M. Grønstad	01.mar	100.000
Nordland fylkeskommune	Elisabeth Misvær	01.mar	180.000
Verdiskapningsmidler, Riksantikvaren	KK v/kultur	04.jan	229.000
Kvalsund kommune		Febr	75.000
Total søknad vinter 2018			kr 584.000

Behovet for støtte frs KK overstiger det som formannskapet har for bevilgning til oppdukkende ebhov. Det er heller ingen «reserve» i kulturbudsjettet som kan imøtekomme omsøkt støtte. Tiltaket er godt og kulturfremmende, men forutsetter en kommunal støtte som overstiger tilgjengelige ressurser.

Rådmannens tilråding:

Kvalsund kommune ved formannskapet ser verdien av prosjektet og vedtar å støtte prosjektet «På sporet av Arahavde» med kr 35 000. Støtten fra Kvalsund kommune forutsetter at prosjektet oppnår støtte og tildeles ressurser beskrevne institusjoner i saksframlegget.

Begrunnelse:

Prosjektet vil være med på å løfte frem kunnskap om sjøsamisk kulturarv og skape stolthet hos flere med sjøsamisk bakgrunn. Verdiskapningen vil ligge i den positive måten historien og kulturarven formidles.

Gunnar Lillebo
rådmann

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Rådet for eldre og funksjonshemmede

Saksbehandler: Turid Pedersen

Arkiv: 125

Arkivsaksnr.: 18/111

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

10/18 Omsorgs- og oppvekstutvalget

05.03.2018

7/18 Rådet for eldre og funksjonshemmede

07.03.2018

STRATEGIPLAN: SPRÅKKOMMUNEN KVALSUND

Leders innstilling:

Saken fremmes uten leders innstilling.

VEDLEGG:

- Språkkommunen Kvalsund. Strategiplan 2017-2018

SAKSOPPLYSNINGER:

Etter søknad ble Kvalsund kommune våren 2017 tatt opp som SPRÅKKOMMUNE. Dette er en satsing som er veiledet og finansiert av Utdanningsdirektoratet (Udir). Satsingen skal i hovedsak omfatte lese- og språkferdigheter for alle barn i alderen 0-16 år. Strategiplanen er laget på kommunenivå i samarbeid med lederne på skole- og barnehagenivå.

Kvalsund kommune ble tildelt kr 521 000,- kroner fra Udir til denne satsingen. Tilskuddet skal brukes til å etablere, lede og drifte lærende nettverk i språk, lesing og skriving der barnehagelærere og lærere deltar. Tilskuddet skal videre brukes til å frikjøpe ressurspersoner som skal støtte utviklingsarbeidet i barnehage og skole.

Tilskuddsbeløpet skal brukes i perioden mai 2017 og ut året 2018.

SAKSVURDERING:

Utviklingsarbeidet skal både på kort og lang sikt føre til praksisendring i språkarbeidet i barnehage og skole. Det skal jobbes fram en felles forståelse av det arbeidet som gjøres i barnehagen og skolen. Dette vil være viktig for læringseffekten i det helhetlige læringsløpet fra 0-16 år.

Fremlagte strategiplan er laget på kommunenivå, i samarbeid med lederne i skole og barnehage. Det er orientert til politisk nivå om satsingen, samt lagt frem for personalet på planleggingsdager. Satsingen vil i første omgang gjelde frem til 2019, for den perioden vi har fått utviklingsmidler. Etter dette må evaluering av arbeidet vise hvor langt vi er kommet og hva den videre satsingen skal inneholde. Vi er innforstått med at dette ikke bare er en «happening», men vil bli et langvarig læringsløp for alle involverte, slik at arbeidet må videreføres også etter denne første planperioden og etableres som en varig arbeidsform og endring av praksis.

Det er startet en sammenslåingsprosess mellom Kvalsund og Hammerfest kommune, med endelig sammenslåing i januar 2020. Hammerfest kommune er allerede en språkkommune, så vi finner det naturlig å få til et samarbeid med dem innenfor denne språksatsingen.

Rådmannens tilråding:

Rådet for eldre og funksjonshemmede godkjenner vedlagt strategiplan for språkkommunen Kvalsund 2017-2019.

Gunnar Lillebo
rådmann

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Rådet for eldre og funksjonshemmede

Saksbehandler: Turid Pedersen

Arkiv: A00

Arkivsaksnr.: 18/121

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

11/18 Omsorgs- og oppvekstutvalget

05.03.2018

8/18 Rådet for eldre og funksjonshemmede

07.03.2018

PLAN FOR TIDLIG INNSATS KVALSUND KOMMUNE

Leders innstilling:

Saken fremmes uten leders innstilling.

VEDLEGG:

- Tidlig innsats. Kvalsund kommune.

SAKSOPPLYSNINGER:

Med henblikk på et fruktbart og helhetlig samarbeid mellom barnehager, skoler, barnevern, Pedagoisk Psykologisk Tjeneste, innvandrertjenesten, helsesøstertjenesten og ungdomstjenesten i Kvalsund kommune, ble det i 2017 utarbeidet en plan for Tidlig Innsats (TI).

Planen ble utarbeidet med et fokus på tverrfaglig- og forebyggende arbeid blant barn og unge i alderen 0-16 år. Innholdet i planverket er utarbeidet med henblikk på momenter og innspill som ble presentert etter gruppearbeid på Oppvekstkonferansen 20.4.2017.

SAKSVURDERING:

Planen har etter utarbeidelsen vært i aktiv bruk siden august 2017 og erfaringene med faste møter og samarbeid mellom partene: PPT, barnehage, skole, barnevern, ungdomstjenesten og helsesøster vært meget positive. Planen skal evalueres i juni 2018.

Rådmannens tilråding:

Plan for tidlig innsats godkjennes og iverksettes i Kvalsund kommune.

Gunnar Lillebo
rådmann

SAKSFREMLEGG
KVALSUND KOMMUNE
Rådet for eldre og funksjonshemmede

Saksbehandler: Wivi Hansen

Arkiv: C50

Arkivsaksnr.: 18/166

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

12/18 Omsorgs- og oppvekstutvalget

05.03.2018

9/18 Rådet for eldre og funksjonshemmede

07.03.2018

/ Formannskapet

FLYTTING AV LYRA MINNEBAUTA TIL PORSA

Leders innstilling:

Saken fremmes uten leders innstilling.

VEDLEGG:

Hørings svar 2013 fra:

Porsa sanitetsforening

Vargsund grendelag

Gjenreisningsmuseet for Finnmark og Nord-Troms

Norges Veteranforbund for internasjonale operasjoner

Forsvarsdepartementet

SAKSOPPLYSNINGER:

Minnebauten ble flyttet fra Porsa til Kvalsund i mai 2014. En informasjonsplate om Lyra og historien bak, ble samme år satt opp i tilknytning til minnesmerket.

Flyttingen av minnesmerket for Lyra-/Porsagjengen, til Kvalsund, førte til at mange engasjerte seg for å få den bragt tilbake til Porsa. Flyttingen vekket også sterke følelser. I sosiale medier ble saken ofte kommentert og debattert, med klar adresse til de som fattet vedtak om flytting. Argumentene var og er fremdeles sterk i forhold til at Lyra senderen lå i Porsa og det var der

motstandsfolket risikerte livet for fedrelandet. De engasjerte mener at minnesmerket tillhører Porsa, der historien utspilte seg.

Reaksjonene har ført til at representanter i ulike politiske partier, har reist spørsmål om en ny vurdering av saken. I en ny saksvurdering bør alle tidligere innspill i saken, fortsatt gjelde

Minnesmerket ble opprinnelig plassert ved inngangen til kraftstasjonen i Porsa i 1988. Det var her en av 2.verdenskrigs sentrale spionasjeoppdrag ble utført av en gruppe norske motstandskjempere. To hemmelige radiosendere kom i drift i løpet av 1943 i Porsa og i Alta. Senderne med kallenavnene Lyra (Porsa) og Ida (Alta) leverte rapporter til den britiske etterretningstjenesten om de tyske flåtebevegelsene i Finnmark. Disse to samarbeidet om å skaffe britene opplysninger om slagskipenes bevegelser i nord. Rapportene fikk avgjørende betydning for arbeidet med å sette to av Hitler-Tyskland største krigsskip ut av spill. Resultatet av det dristige etterretningsarbeidet ble utført av en rekke kvinner og menn i Vest-Finnmark. Opprullingen av virksomheten i juni 1944, resulterte i at flere nordmenn ble arrestert av tyskerne og satt i fangenskap. Minnesmerket ærer de mange involverte i det farlige etterretningsarbeidet, knyttet til den hemmelige senderen Lyra.

Minnebautaen ble vedtatt flyttet til Kvalsund sentrum i F-sak 15/13, samt 2. gang etter en hørings-runde blant lag og foreninger i Neverfjord/Vargsund (F-sak 27/13), som opprettholdt det første vedtaket. Høringsrunden blant lag og foreninger i Neverfjord og Vargsund ga negative tilbakemeldinger:

“...syns ikke den passer inn i Kvalsund sentrum, for det var ikke der det skjedde.”

“...bautaen bør være plassert i det området radiosenderen Lyra stod. Det har med respekt og symbolikk overfor de som utførte en heltmodig innsats under 2.verdenskrig å gjøre.”

Gjenreisningsmuseet for Finnmark og Nord-Troms skriver i et brev av 1.okt 2013 at det gir ingen mening å flytte bautaen til Kvalsund. Museet sier at historien bak bautaen er om mot, vilje og evne til å handle. Denne historien eier Porsa.

I forkant av andre vedtak om flytting, ble det innhentet uttalelse fra noen av etterkommerne av de som var involvert i denne farlige motstandsvirksomheten, de hadde ingen innvendinger og var positiv til flytting.

Bautaen ble flyttet og står nå ved helleristningssteinene i Kvalsund sentrum. Den ble flyttet like i forkant av 200 års grunnlovsmarkering 17.05.2014.

Etter flere forespørsler ble det også satt opp en informasjons tavle ved siden av bautaen høsten 2014. På tavlen kan man lese en kortfattet informasjon om bakgrunnen til at bautaen ble reist og om historien bak Porsa gjengen. Informasjonen er også oversatt til engelsk.

Bakgrunnen for flytting var for å få historien om LYRA bedre kjent og «fram i lyset». I saksvurderingen står følgende: *Minnesteinen fortjener langt større oppmerksomhet og kjennskap til blant befolkningen, enn hva tilfellet er nå.*

Det avgjørende for flytting av minnesbautaen fra Porsa til Kvalsund, var å få løftet kunnskapen om Lyra senderen og om Porsagjengens motstandsarbeid under 2.verdenskrig.

SAKSVURDERING:

Som minnesmerke står slike bautaer i en særstilling som kulturminne. De er elementer i det offentlige rom og har også kunstnerisk verdi, men er primært skapt for at ettertiden skal minnes et menneske(r) eller en hendelse.

Flyttingen av minnesmerket, har vekket sterke følelser spesielt fra befolkningen som bor i Neverfjord – Porsa distriktet.

Under kulturminnedager i 2018 ble det laget et arrangement i Porsa, hvor historien til Porsa el.verk og Porsa gruber ble løftet frem. Her fulgte mange interessert med på historieforedragene som også inkluderte historien om Lyra senderen. Bygda Porsa med Vargsundet har en unik og sterk historie. Det er vanskelig ikke å se Porsa historien i sammenheng.

Et minnesmerke må ikke nødvendigvis være på stedet, men det får en egen kraft og ekthet hvis hendelsen og stedet er knyttet sammen, slik at en kan stanse opp og la det synke inn (Åse Kleveland, tidl kulturminister).

Det er på annen side ikke vanskelig å forstå bakgrunnen til at minnesmerket ble flyttet. Det var godt ment. Hvert år på frigjøringsdagen og grunnlovsdagen blir her lagt blomster og krans, for å minnes Lyra gjengen og deres innsats for å frigjøre landet. Minnebautaen har fått god oppmerksomhet og mange stopper opp for å bli kjent med historien. Den blir stelt og tatt vare på.

Minnebautaen fungerer i dag som en sterk påminnelse om vår historie.

Rådmannens tilråding:

Saken legges fram uten tilråding fra rådmann.

Gunnar Lillebo
rådmann